

"Tuần vừa rồi có dịp mượn lại "Bên Dòng Lịch Sử" từ người bạn lâu năm tôi đã tra cứu một số chi tiết cần cho công việc nghiên cứu cá nhân, tôi xem lại tập số liệu một cách say mê, bởi lẽ cuốn sách này mang đến cho tôi tâm trạng khác trước, gần như là khám phá mới mẻ. Quê hương Linh mục Cao Văn Luận có nhiều cuộc hội họp xúc động và đời sống với các nhân vật lịch sử khác nhau của Việt Nam ở hai bên chiến tuyến trong giai đoạn từ 1940 đến 1965, nhờ vậy thiên hội ký của ông đã dẫn dắt người đọc đi qua các biến cố lịch sử trước đời của đất nước một cách sinh động và lôi cuốn."

(P.S: LS Lê Công Đänh Nguyễn vừa bắt đầu quyên CS bắt, xem trong link này: <http://take2tango.com/?display=7272>

)
Từ khi bắt đầu vào đời học lúc 17 tuổi đến nay, tôi vẫn giữ thói quen đưa đến hàng năm dành khoảng hơn một tháng để sách vở và tài liệu viết về đất tài Việt Nam, quá khứ cũng như hiện tại, chủ yếu nhằm giúp trao đổi với kiến thức hơn hạp của tôi với lịch sử nước nhà.

Tây Nguyên là vùng đất quan trọng chiến lược của Việt Nam

Tôi thường chọn thời gian làm công việc nhà, hàng ngày vào đầu trung tuần tháng 3 đến cuối tháng 4 mỗi năm. Đó cũng là khoảng thời gian của một năm thường gọi là trong tôi nhiều biến cố vui buồn lớn lao, vừa hào hùng nhưng cũng vừa bi thảm, của dân tộc.

'Vai trò Tây Nguyên'

Năm nay, trong số hàng sách vở và tài liệu tôi đã có một quyển sách về biến cố mà năm 18 tuổi tôi đã có dịp xem qua, đó là tập hội ký "Bên dòng Lịch Sử, 1940-1965" của Linh mục Cao Văn Luận, nguyên Viện trưởng Đäng Huä và Giáo sư Đäng Văn khoa Sài Gòn. Hơn 20 năm trước tôi đã quyên sách mang tính chất số liệu này chủ yếu với ý định tìm hiểu các diễn biến lịch sử, mà vì nhiều lý do khác nhau thay cô "đầy số" của tôi ở trường trung học và cũng như nhà "nghiên cứu" số học sau 1975 tránh được phần học tình diễn giải sai lệch.

Tuần vừa rồi có dịp mượn lại "Bên Dòng Lịch Sử" từ người bạn lâu năm tôi đã tra cứu một số chi tiết cần cho công việc nghiên cứu cá nhân, tôi xem lại tập số liệu một cách say mê, bởi lẽ cuốn

Độc này mang đến cho tôi tâm trạng khác thường, gần như là khám phá mới mẻ. Quä thật Linh mục Cao Văn Luän có nhiều cuộc hội tiếp xúc và đối thoại với các nhân vật lịch sử khác nhau của Việt Nam ở hai bên chiến tuyến trong giai đoạn từ 1940 đến 1965, như vậy thiên hội ký của ông đã đến được những độc đi qua các biên của lịch sử trạng thái của đất nước một cách sinh động và lôi cuốn.

Trong phần kết cuộc gặp gỡ và trò chuyện lần đầu tiên với cố Tổng thống Việt Nam Cộng hòa Ngô Đình Diäm vào năm đầu năm 1948 tại Đà Lạt, mà Linh mục Cao Văn Luän gọi là "câu chuyện bên lò sưởi năm 1948" (xem trang 165 đến 171 của bản in năm 1972), ông có những điểm chỉ tiết lý thú trong nội dung câu chuyện mà tôi nghĩ ít nhiều liên quan đến một số vấn đề nghiêm trọng gần đây ở nước ta.

Khi đến Linh mục Cao Văn Luän hội với chính sách của mình đối với Pháp trong cuộc chiến Đông Däng lần thứ nhất (1946-1954), ông Ngô Đình Diäm lúc ấy là nhà cách mạng kính trọng Việt Nam, đã đề cập đến vấn đề Tây Nguyên như sau: "... ít người để ý là người Pháp lập ra Hoàng Triäu Cäng Thä, để biến tất cả vùng cao nguyên Trung và Nam Phần thành đất thuộc địa thực địa của Pháp." Linh mục Cao Văn Luän không khỏi ngạc nhiên vì Cố Ngô Đình Diäm dường như xem Tây nguyên là chuyện hội trạng thái với chế độ quyền quý gia, mà khi ấy dù chế độ quý tộc ông vẫn trấn trị vẫn mạnh mẽ đất nước trước ý đồ của thực dân Pháp.

Linh mục Cao Văn Luän tổng kết thuät tiếp:

"Ông Diäm trầm ngâm một lúc. Tôi vẫn im lặng. Nhưng khi ông nói ra những suy nghĩ, những nhận xét phân trần với tôi:

- Vùng Cao Nguyên này có một tầm quan trọng lớn về chiến lược và kinh tế. Về chiến lược, nó nằm ở giữa ba quốc gia Việt Miän Lào. Ai chiếm giữ được Cao Nguyên này có thể gây áp lực được đối với cả ba quốc gia đó. Người Pháp gọi vùng Cao Nguyên là Hoàng Triäu Cäng Thä chỉ là một lá cờ trên thực tế, chế tâm của họ là biến vùng này thành thuộc địa của Pháp. Về mặt kinh tế, thì vùng Cao Nguyên hết sức quan trọng đối với Việt Nam trong tương lai. Ở đó chế chế có nhiều tài nguyên thiên nhiên, nhiều khoáng sản chế chế khám phá và khai thác, nhưng chúng ta chế chế phân bố cho Việt Nam. Rồi còn vấn đề thế diän quốc gia, chế chế quyền quốc gia nữa. Không thể bỏ qua những người Pháp một vùng đất quan trọng như thế, nên ngay giữa lãnh thổ quốc gia, người Việt Nam nào muốn lên làm phải xin thông hành!

Ở đó chế chế chế chế có nhiều tài nguyên thiên nhiên, nhiều khoáng sản chế chế khám phá và khai thác, nhưng chúng ta chế chế phân bố cho Việt Nam.

Ngô Đình Diäm, theo lối kể của LM Cao Văn Luän

Tôi (tên là Linh mục Cao Văn Luän) chủ tịch nhä đän mät cuän sách khäo luän về đäa đä Đông Pháp (tên là Đông Däng thuäc Pháp), không nhớ rõ tác giả, và tôi đem nhäng ý kiến đäc nêu lên trong tập sách này trình bày lối viết của Diäm:

- Có nói đúng. Tôi có đäc mät cuän sách viết đäi ý riêng Pháp muốn ngăn chặn sự bành träng của dân tộc Việt Nam về phía tây, muốn đä dân tộc Việt Nam đäng lối các miền duyên hải, còn Pháp thì phải giữ vững vùng Cao Nguyên Träng Sơn, về đä ngăn chặn sự bành träng của dân tộc Việt Nam, về cạnh phòng phía Lào. Nhä vậy khi lập Hoàng Triäu Cäng Thä, đät träc thuäc Pháp, thì Pháp đã bắt đäu thi hành đúng cái chính sách đó rồi."

Tiếp theo, từ trang 194 và 195, Linh mục Cao Văn Luän kể riêng vào năm 1953 khi ông gặp cố Ngô Đình Diäm lần thứ hai ở Paris, cố Diäm mät lần nữa nhắc lại về nä đä Hoàng Triäu Cäng Thä với nhäu từ và lo lắng hơn, khi nä mäi ngäi có mät lúc y đäu từ ý trách cứ của hoàng Bä Đäi mäi mê ăn chơi mà không lo tâm đän bäo về chế độ quyän quốc gia, đã vậy còn trao hät cho ngäi Pháp toàn quyền khai thác Tây nguyên. Sự häc trung thực

Độc sự giúp ngäi đäi nay có đäc cả hai "ôn cố tri tân", häc hai điäu hay là phải của đäi träc đä làm điäu häu ích cho dân tộc.

Lê Công Đänh

Độc xong nhäng đän đäi thoäi quan trọng này trong "Bên Dòng Lịch Sử", tôi hä quyän sách xuäng với tâm trạng bàng hoàng. Chuyän của hơn 60 năm träc đây thật lạ ngä khác lạ mä so với vän nän của ngày hôm nay. Có điäu nhäng nhân vật lịch sử ngày nay, nhä cố Ngô Đình Diäm chúng ta, xem chúng rất quan tâm đän lợi ích, chế độ quyän và thế đứng của quốc gia. Họ trän trä về điäu này và xem Tây Nguyên thực sự là vän đä ưu tiên trong chính sách của các chính quyền miền Nam thời bấy giờ, nhất là giữa bäi cảnh có nhäu kẻ mang dã tâm xâm lược Việt Nam dù công khai hay kín ý.

Thật đáng trân trọng biết bao cách viết sử trung thực, thật nhiên theo nhãn quan và hiểu biết từ

đa c&a tác gi&, trong đó l&i di&n đ&t và s& đ&ng ngôn ngữ ch&ng m&c, th& hi&n s& tôn tr&ng dành cho m&i nh&n v&t c&a m&t th&i đã qua, đ&c bi&t v&i c& nh&ng ng&i không cùng chính ki&n v&i mình. Chính vì v&y, đ&c các công trình kh&o c&u c&a gi&i h&c gi& ở mi&n Nam tr&ng đây, nh&t là trong lĩnh v&c s& h&c mà tôi yêu thích, k& h&u sinh ở l&a tu&i tôi th&ng c&m th&y an tâm và có th& đ&t ph&n l&n ni&m tin vào nh&ng thông tin và ki&n th&c mà mình ti&p nh&n. B&i l& ít ra các tác gi& đó không có gì ph&i lo s& khi mu&n vi&t s& th&t và trình bày nh&n đ&nh th&t c&a mình.

Cái hay c&a s& h&c trung th&c là giúp ng&i đ&i sau hi&u đ&c các di&n bi&n l&ch s& trong quá kh&, bác b& l&i đánh giá sai l&ch v&i đ&ng ý bồi nh& nh&ng nh&n v&t l&ch s& ở bên kia chi&n tuy&n. Song đ&iu quan tr&ng h&n c&, đ&c s& giúp ng&i đ&i nay có đ&c c& h&i "ôn c& tri tâm", h&c h&i đ&iu hay l& ph&i c&a đ&i tr&ng đ& làm đ&iu h&u ích cho dân t&c h&u l&u ti&ng th&m muôn đ&i.

T&t nhiên, không ch& có g&ng t&t, l&ch s& còn đ&c bi&t r&n đ&y ng&i đ&i sau b&ng c& g&ng x&u. Trong l&n đ&c l&i s& sách n&c nhà năm nay, không hi&u vì sao tôi l&i quan tâm nhi&u đ&n các nh&n v&t "thân b&i danh li&t" nh& Tr&n Ích T&c, Lê Chiêu Th&ng và Hoàng Cao Kh&i, r&i t& h&i không bi&t 30 năm n&a, n&u còn s&ng, tôi s& bi&t thêm nh&ng cái tên nào t&ng t& nh& v&y trong l&ch s& hi&n đ&i c&a dân t&c. B&t gi&c tôi c&u mong đ&iu đó đ&ng x&y ra...

Lu&t s& Lê Công Đình

http://www.bbc.co.uk/vietnamese/forum/2009/05/090502_history_leongdinht.html